

Nieuwsbrief - BPR Updates 2023-2

Nummer 2, 2023

Redactie: mr. drs. F.J.P. Lock en mr. M.E.A. Möhring.

INHOUDSOPGAVE

Beslag en executie

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1281](#) 22-09-2023

Immunititeit van executie; stelplicht.

Bewijsrecht

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1281](#) 22-09-2023

Immunititeit van executie; stelplicht.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1146](#) 01-09-2023

Terugkomen van een eerder bewijsoordeel.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1265](#) 29-09-2023

De beoordeling van een beroep op artikel 12 Rv (litispendentie).

Dagvaardingsprocedure

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1287](#) 22-09-2023

Grenzen van de rechtsstrijd; wijziging van grondslag eis.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1334](#) 29-09-2023

Tweeconclusieregel; precisering eerdere stellingen.

Procederen algemeen

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1282](#) 22-09-2023

Oproepen belanghebbende per post.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1216](#) 15-09-2023

Voorgescreven verzoekschriftprocedure ex artikel 35 UAVG en de mogelijkheden van een kort geding.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1220](#) 15-09-2023

Wvggz: onderzoeksplicht rechter met betrekking tot horen betrokkene.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1265](#) 29-09-2023

De beoordeling van een beroep op artikel 12 Rv (litispendentie).

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1266 29-09-2023

Litispentie: vereist dat buitenlandse beslissing vatbaar is voor erkenning én tenuitvoerlegging?

Rechtsmiddelen

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1287 22-09-2023

Grenzen van de rechtsstrijd; wijziging van grondslag eis.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1334 29-09-2023

Tweeconclusieregel; precisering eerdere stellingen.

Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2023:5784 14-09-2023

De vierwekentermijn van artikel 143 Rv bij kort geding.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1265 29-09-2023

De beoordeling van een beroep op artikel 12 Rv (litispentie).

Verzoekschriftprocedure

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1279 22-09-2023

Wvggz: toepasselijkheid Atw op driedagentermijn.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1282 22-09-2023

Oproepen belanghebbende per post.

RECHTSPRAAK

Tweeconclusieregel; precisering eerdere stellingen.

De tweeconclusieregel staat er niet aan in de weg dat eerdere grieven, stellingen of verweren nader worden uitgewerkt of gepreciseerd.

Procedure tussen de man en de vrouw over de echtscheiding en verdeling. Het hof beslist geen acht te slaan op de – na memoriewisseling – ingediende akte van de man houdende een nadere toelichting op het hoger beroep, vanwege de tweeconclusieregel. In cassatie wordt met succes over dit oordeel geklaagd. De tweeconclusieregel staat er niet aan in de weg dat eerder aangevoerde grieven, stellingen of verweren nader worden uitgewerkt of gepreciseerd. In dit geval kan de akte van de man niet anders worden uitgelegd dan als een reactie op producties van de vrouw waarop de man niet eerder kon reageren en als een nadere precisering van eerder door de man aangevoerde stellingen. Het hof had de akte dan ook niet op grond van de tweeconclusieregel mogen weigeren.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1334

Zaaknummer: 22/02382

Rechters: M.V. Polak, H.M. Wattendorff en G.C. Makkink

Advocaten: H.J.W. Alt en M.E. Bruning

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Immunititeit van executie; stelplicht.

Het ligt bij een beroep op immunititeit van executie op de weg van degene die beslag heeft gelegd om aannemelijk te maken dat de in beslag genomen aandelen een andere dan publieke bestemming hebben en daartoe gegevens aan te dragen.

Deze zaak gaat over de opheffing van een beslag op aandelen, in het kader van het door Kazachstan gedane beroep op immunititeit van executie. De aandelen worden namelijk gehouden door Samruk, en Kazachstan is daarvan oprichter en enig aandeelhouder.

Dit beroep op immunititeit van executie is (na een eerdere cassatie en verwijzing) door het hof gehonoreerd. Het hof heeft daartoe geoordeeld dat eisers niet voldoende gegevens hebben aangedragen om te kunnen vaststellen dat de beslagen aandelen zijn bestemd voor andere dan publieke doeleinden.

De cassatieklachten nemen tot uitgangspunt dat het hof het statutaire doel van Samruk doorslaggevend heeft geacht en de feitelijke inrichting van haar activiteiten heeft genegeerd. Deze klachten missen naar het oordeel van de Hoge Raad feitelijke grondslag. Het hof heeft – in cassatie terecht niet bestreden – tot uitgangspunt genomen dat het op de weg van eisers ligt om aannemelijk te maken dat de in beslag genomen aandelen een andere dan publieke bestemming hebben en daartoe voldoende gegevens aan te dragen. Naar het oordeel van het hof hebben eisers dit onvoldoende gedaan. Het hof heeft de stellingen van eisers over de activiteiten van Samruk daarbij niet genegeerd, maar die stellingen onvoldoende geacht om te oordelen dat de aandelen een andere dan publieke bestemming hebben. Dit in kort geding gegeven oordeel behoefde geen nadere motivering.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1281

Zaaknummer: 22/02983

Rechters: M.V. Polak, F.J.P. Lock en A.E.B. ter Heide

Advocaten: F.E. Vermeulen, B.T.M. van der Wiel, A. Stortelder, J.W.M.K. Meijer en J.J. Valk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wvggz: toepasselijkheid Atw op driedagentermijn.

De Algemene termijnenwet is van toepassing op de driedagentermijn van artikel 7:8 lid 3 Wvggz.

De rechtbank heeft in deze Wvggz-zaak geoordeeld dat op grond van artikel 2 van de Algemene termijnenwet het op vrijdag 21 april 2023 ingediende verzoek om een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel op dinsdag 25 april 2023 kon worden behandeld. Artikel 2 Atw bepaalt namelijk dat in die termijn ten minste twee dagen moeten voorkomen die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag zijn.

In cassatie wordt geklaagd dat artikel 2 Atw niet van toepassing is op de driedagentermijn van artikel 7:8 lid 3 Wvggz (op grond waarvan op een verzoek tot voortzetting van een crisismaatregel binnen drie dagen moet worden beslist), nu die bepaling voorziet in een bijzondere regeling. In die bepaling is opgenomen dat als de termijn eindigt op een zaterdag, zondag of algemene erkende feestdag als bedoeld in de Atw, de termijn van drie dagen wordt verlengd tot en met de eerstvolgende dag die niet een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag is.

De Hoge Raad wijst erop dat de voorlopers van artikel 7:8 lid 3 Wvggz (art. 35i lid 1 Krankzinnigenwet en art. 29 lid 3 Wet Bopz) ook een beslistermijn van drie dagen kenden. Op die beide beslistermijnen was de Atw van toepassing. Uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 7:8 lid 3 Wvggz blijkt dat de wetgever niet heeft willen afwijken van wat gold onder artikel 35i lid 1 Krankzinnigenwet en artikel 29 lid 3 Wet Bopz, en heeft beoogd dat ook op de driedagentermijn van artikel 7:8 lid 3 Wvggz de Atw van toepassing is. Het oordeel van de rechtbank is dus juist.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1279

Zaaknummer: 23/01990

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.H. Sieburg en K. Teuben

Advocaten: M.A.M. Wagemakers

Wetsartikelen: 7:8 lid 3 Wvggz en 2 Atw

RECHTSPRAAK

Grenzen van de rechtsstrijd; wijziging van grondslag eis.

Grenzen van de rechtsstrijd in hoger beroep; nieuwe grondslag vordering na tussenarrest.

Bear Brothers is door verweerster ingeschakeld om als onderaannemer werkzaamheden te verrichten aan het 'project Haarlem'. Partijen zijn een aanneemsom overeengekomen en hebben daarbij afgesproken: 'Genoemde aanneemsom is afkoop totale project, geen mogelijkheden tot verrekening aantallen (tenzij extreme afwijkingen)'. Inzet van de procedure is de vraag of in dit geval kon worden afgeweken van de genoemde aanneemsom.

Het hof beslist dat dit het geval is. In cassatie wordt geklaagd dat het hof buiten de grenzen van de rechtsstrijd is getreden, doordat de vordering is toegewezen op een andere grondslag dan de grondslag die aan de vordering ten grondslag is gelegd.

Die klacht slaagt. Uit het partijdebat blijkt dat verweerster tot aan het tussenarrest van het hof aan haar vordering ten grondslag heeft gelegd dat sprake was van een extreme afwijking van het aantal vierkante meters. Na het tussenarrest (waarbij een bewijsopdracht is gegeven) heeft verweerster aangevoerd dat, zoals de getuige heeft aangevoerd, de afspraak 'geen mogelijkheid tot verrekening (tenzij extreme afwijkingen)' niet is bedoeld voor de situatie waarin de opdrachtgever de scope van het werk wijzigt. Voor zover in die stellingen een wijziging van de grondslag van de vordering besloten ligt, heeft het hof volgens de Hoge Raad niet geoordeeld dat een grond bestaat om deze wijziging van de grondslag van de eis in dit stadium van het hoger beroep nog toe te staan. Het hof is dan ook buiten de grenzen van de rechtsstrijd getreden door in het eindarrest te oordelen dat de clause niet van toepassing is en de vordering toe te wijzen op de grond dat sprake is van een wijziging van de opdracht die tot gevolg heeft dat de scope is gewijzigd.

Na verwijzing kan aan de orde komen (i) of de wijziging van de grondslag van de eis na het tussenarrest in hoger beroep toelaatbaar is en (ii) of de vordering op de oorspronkelijke grondslag toewijsbaar is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1287

Zaaknummer: 22/03667 en 23/00816

Rechters: A.E.B. ter Heide en S.J. Schaafsma

Advocaten: A.C. van Schaik, M.B.A. Alkema en G.C. Makkink

Wetsartikelen: 24 Rv

RECHTSPRAAK

Oproepen belanghebbende per post.***Informeren en oproepen belanghebbende in een verzoekschriftprocedure: adres en manier van verzenden post.***

Deze zaak betreft een procedure over (onder meer) het beëindigen van het gezag van de vader en de moeder over de dochter. Het hof wijst dat verzoek toe, en overweegt in dat verband onder meer dat de moeder – hoewel behoorlijk opgeroepen – niet op zitting is verschenen.

Over dit oordeel wordt in cassatie geklaagd. De moeder betoogt dat zij geen oproep heeft ontvangen en niet op de hoogte is gesteld van het hoger beroep.

Uit de in cassatie overgelegde stukken blijkt dat de door het hof aan de moeder gerichte brieven niet zijn verzonden naar het adres van de moeder. Deze brieven – een brief waarbij een kopie van het beroepsschrift werd verstrekt en een termijn voor verzoekschrift werd gesteld en een brief waarbij de moeder werd opgeroepen voor de mondelinge behandeling – zijn door het hof niet verzonden naar het adres van de moeder, maar geadresseerd aan de moeder 'p/a' de GI. Bovendien is de moeder – als niet in de procedure verschenen belanghebbende – ten onrechte niet bij aangetekende brief opgeroepen voor de mondelinge behandeling (maar alleen per gewone brief). Dat is niet overeenkomstig het bepaalde in artikel 272 Rv, dat op grond van artikel 362 Rv ook in hoger beroep van toepassing is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1282

Zaaknummer: 23/00465

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.H. Sieburgh en F.J.P. Lock

Advocaten: K. Aantjes

Wetsartikelen: 272 Rv en 362 Rv

RECHTSPRAAK

De vierwekentermijn van artikel 143 Rv bij kort geding.

In artikel 143 Rv moet bij kort gedingen voor ‘exploot van dagvaarding’ worden gelezen: ‘exploot van dagvaarding of bij de mededeling’. Dat is van belang bij het bepalen of tijdig (binnen de vierwekentermijn) verzet is ingesteld.

Op grond van artikel 143 lid 2 Rv wordt verzet gedaan bij exploit van dagvaarding binnen vier weken na (i) de betekening van het verstekvonnis aan gedaagde in persoon of (ii) na het plegen van enige daad door gedaagde waaruit noodzakelijk voortvloeit dat het verstekvonnis aan hem bekend was.

In dit geval gaat het om een procedure in kort geding. Na het verstekvonnis heeft de gedaagde op 16 juni 2023 zijn advocaat over het verstekvonnis gebeld. Op dat moment was hij kennelijk bekend met het verstekvonnis. Vervolgens is met het oog op verzet op 14 juli 2023 een zittingsdatum aangevraagd en is die datum aan de wederpartij meegedeeld. De vraag is of daarmee tijdig verzet is ingesteld.

De rechtbank stelt voorop dat het kort geding een eigen karakter heeft. Het wordt in eerste aanleg beheerst door eigen processuele regels die weliswaar zijn geënt op de bodemprocedure, maar daarvan ook afwijken.

Bij de toepassing van artikel 143 Rv is relevant wanneer de verzetzaak aanhangig wordt. In een bodemprocedure is dat de dag waarop de dagvaarding aan de gedaagde is betekend (art. 125 Rv). Een kort geding kan echter al eerder aanhangig zijn, namelijk zodra 'aan de gedaagde mededeling wordt gedaan van het voorgenomen kort geding, alsmede van de datum en het tijdstip van behandeling daarvan, en hij van de inhoud van de conceptdagvaarding op de hoogte is gesteld' (HR 3 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1087). De gedachte dat in artikel 143 Rv bij kort gedingen voor 'exploot van dagvaarding' moet worden gelezen: 'exploot van dagvaarding of bij de mededeling', acht de voorzieningenrechter daarmee nog steeds (minst genomen) verdedigbaar. Het moet daarbij gaan om mededeling van het tijdstip van de mondelinge behandeling onder toezending van de concept-dagvaarding.

De voorzieningenrechter zal de zaak inhoudelijk behandelen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 14-09-2023

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2023:5784

Zaaknummer: C/13/736621 / KG ZA 23-627

Rechters: R.A. van Dudok Heel

Advocaten: mr. A.M.H. Nolte, D.L. Lissone en B.J.R. Loijmans

Wetsartikelen: 143 Rv

RECHTSPRAAK

De beoordeling van een beroep op artikel 12 Rv (litispendentie).

De Hoge Raad over de litispendentieregeling van artikel 12 Rv. Hoe moet de rechter een beroep op artikel 12 Rv beoordelen? En welke mogelijkheden zijn er daarbij nog voor de rechter in hoger beroep? Verder slagende klacht over verdeling stelplicht en bewijslast.

Artikel 12 Rv

Als een zaak voor een rechter van een vreemde staat aanhangig is gemaakt en daarin een beslissing kan worden gegeven die voor erkenning (en, in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging) in Nederland vatbaar is, kan de Nederlandse rechter bij wie op een later moment een zaak tussen dezelfde partijen over hetzelfde onderwerp is aangebracht, op grond van artikel 12 Rv de behandeling aanhouden totdat daarin door de eerstbedoelde rechter is beslist. Als die beslissing voor erkenning (en, in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging) in Nederland vatbaar blijkt te zijn, verklaart de Nederlandse rechter zich onbevoegd.

Een beroep op litispendentie moet op straffe van verval van het recht daartoe worden gedaan voor alle weren ten gronde (art. 12 lid 3 Rv). De ratio van deze regel is dat voorkomen wordt dat na een inhoudelijk debat nog kan worden opgeworpen dat de rechter wegens zuiver processuele regels niet tot een beoordeling van het geschil kan komen. In hoger beroep kan daarmee alleen voor het eerst een beroep op litispendentie worden gedaan als de partij in eerste aanleg niet is verschenen of het beroep op litispendentie ziet op een vordering of verzoek dat voor het eerst in hoger beroep is ingesteld of gedaan.

Bij de beoordeling van het beroep op litispendentie als bedoeld in artikel 12 Rv moet de rechter onderzoeken of is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van deze bepaling, dus of (i) tussen dezelfde partijen (ii) over hetzelfde onderwerp (iii) een zaak voor een rechter van een vreemde staat aanhangig is, en (iv) die zaak eerder aanhangig is gemaakt dan de procedure bij de Nederlandse rechter. Het tijdstip van aanhangig maken van de buitenlandse procedure moet daarbij worden bepaald naar het – door de rechter ambtshalve toe te passen –

recht van de desbetreffende staat.

Als aan deze toepassingsvoorwaarden is voldaan, moet de rechter onderzoeken of in de buitenlandse procedure een beslissing kan worden gegeven die in Nederland voor erkenning en, in voorkomend geval, tenuitvoerlegging vatbaar is. Als dat inderdaad het geval is, *kan* de rechter de behandeling van de zaak op grond van artikel 12 Rv aanhouden – maar hij is daartoe niet verplicht.

De bevoegdheid om de zaak op grond van artikel 12 Rv aan te houden komt toe aan de rechter van de instantie waarin het beroep op litispendentie is gedaan. Het staat die rechter daarbij vrij om, zolang de buitenlandse rechter nog geen onherroepelijke beslissing heeft gegeven, terug te komen van die beslissing en de behandeling van de zaak voort te zetten.

Als de rechter de behandeling van de zaak heeft aangehouden op grond van artikel 12 Rv en de beslissing van de buitenlandse rechter voor erkenning en, in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar blijkt te zijn, dan verklaart de rechter zich onbevoegd. Dat is geen discretionaire bevoegdheid. De rechter mag zich echter alleen onbevoegd verklaren als de buitenlandse beslissing onherroepelijk is geworden. Zolang dat niet het geval is, kan de rechter de zaak verder aanhouden.

In hoger beroep geldt daarbij het volgende:

Als de rechter in eerste aanleg heeft geoordeeld dat niet is voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 12 Rv, dan kan een tegen dat oordeel gericht grieve ertoe leiden dat de rechter in hoger beroep op grond van artikel 12 Rv alsnog tot het oordeel komt dat de Nederlandse rechter onbevoegd is. Het stond de rechter in eerste aanleg immers hoe dan ook vrij om de behandeling van de zaak niet aan te houden.

Als de rechter in eerste aanleg heeft geoordeeld om de zaak al dan niet aan te houden op grond van artikel 12 Rv, dan kan, gelet op het discretionaire karakter daarvan, daartegen niet in hoger beroep worden opgekomen.

Als de rechter in eerste aanleg een inhoudelijke beslissing heeft gegeven nadat hij had geoordeeld dat de buitenlandse beslissing niet voor erkenning en, in voorkomend geval, voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar blijkt te zijn of niet onherroepelijk is, dan verklaart de rechter in hoger beroep de Nederlandse rechter alsnog onbevoegd indien de rechter in hoger beroep – op basis van een ex tunc beoordeling – oordeelt dat dit onjuist is (en is voldaan aan de vereisten van art. 12 Rv).

Als de rechter in eerste aanleg heeft geoordeeld dat de Nederlandse rechter onbevoegd is, kan dat oordeel in hoger beroep worden aangevochten. Als dat met succes gebeurt, verwijst de

rechter in hoger beroep de zaak terug naar de rechter in eerste aanleg (art. 76 Rv).

In de Nederlandse procedure waarin een beroep op litispendentie is gedaan, kunnen partijen ook vragen om erkenning van de buitenlandse beslissing en een veroordeling vragen van al hetgeen waartoe de wederpartij in de buitenlandse beslissing is veroordeeld (art. 431 Rv). In zoverre valt de procedure niet onder art. 12 Rv.

In de voorliggende zaak is in cassatie terecht geklaagd dat in hoger beroep niet alsnog tot het oordeel kon worden gekomen dat de Nederlandse rechter onbevoegd was op de grond dat volgens het hof – anders dan de rechter in eerste aanleg – aan de toepassingsvoorwaarden van artikel 12 Rv was voldaan.

Artikel 150 Rv

In deze zaak heeft het hof verder de grief van de man verworpen tegen het oordeel van de rechtbank dat de man gehouden is aan de vrouw haar persoonlijke spullen terug te geven voor zover die zich in de echtelijke woning bevinden, op de grond dat niet is gespecificeerd om welke spullen het gaat. De tegen dit oordeel gerichte klacht slaagt. Het hof heeft hiermee miskend dat het op grond van de hoofdregel van artikel 150 Rv aan de vrouw, en dus niet aan de man, was om te stellen en zo nodig te bewijzen welke persoonlijke spullen de man diende terug te geven.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1265

Zaaknummer: 22/01718

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: R.K. van der Brugge

Wetsartikelen: 12 Rv en 150 Rv

RECHTSPRAAK

Litispendentie: vereist dat buitenlandse beslissing vatbaar is voor erkenning én tenuitvoerlegging?

Voor toepassing van artikel 12 Rv is niet vereist dat de beslissing van de buitenlandse rechter ook voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar is, tenzij er een executieverdrag geldt dat voorziet in de mogelijkheid van tenuitvoerlegging van die beslissing in Nederland. Motiveringsgebrek.

Het hof heeft in deze zaak geoordeeld dat de Nederlandse rechter op grond van artikel 12 Rv onbevoegd is om kennis te nemen van het verzoek van de vrouw tot vaststelling van kinderalimentatie. Er was namelijk sprake van een in Marokko gedane uitspraak tussen dezelfde partijen over dezelfde kwestie, en die uitspraak is in Nederland vatbaar voor erkenning, zo overwoog het hof. In cassatie wordt betoogd dat het hof artikel 12 Rv hiermee onjuist heeft toegepast.

Op grond van artikel 12 Rv kan de Nederlandse rechter bij wie – nadat een zaak voor een rechter van een vreemde staat aanhangig is gemaakt en daarin een beslissing kan worden gegeven die voor erkenning en, in voorkomend geval, tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar is – een zaak tussen dezelfde partijen over hetzelfde onderwerp is aangebracht, de behandeling aanhouden totdat door de rechter in de vreemde staat is beslist. Als die beslissing dan voor erkenning en, in voorkomend geval, tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar blijkt te zijn, verklaart de Nederlandse rechter zich onbevoegd.

De ratio van artikel 12 Rv is erin gelegen te voorkomen dat er in Nederland tegenstrijdige beslissingen bestaan tussen dezelfde partijen over hetzelfde onderwerp.

Dat gevaar doet zich voor als de beslissing van de eerder aangezochte buitenlandse rechter in Nederland wordt erkend. De rechter die overweegt om de behandeling van een zaak op grond van artikel 12 Rv aan te houden (of zich onbevoegd te verklaren), moet daarom onderzoeken of in de procedure bij de buitenlandse rechter een beslissing kan worden gegeven die vatbaar is voor erkenning in Nederland. Daartoe moet worden gekeken naar de voorwaarden voor

erkenning die in de rechtspraak zijn ontwikkeld (o.a. in het *Gazprombank*-arrest) en naar internationale regelingen.

Het is voor toepassing van artikel 12 Rv niet vereist dat de beslissing van de buitenlandse rechter ook voor tenuitvoerlegging in Nederland vatbaar is. Dat is alleen anders als het gaat om een veroordelende beslissing en tussen Nederland en de desbetreffende vreemde staat een executieverdrag geldt dat voorziet in de mogelijkheid van tenuitvoerlegging van die beslissing in Nederland. In dat geval kan artikel 12 Rv wel toepassing vinden, en moet de rechter dus wel onderzoeken of de beslissing van de buitenlandse rechter vatbaar is voor erkenning én tenuitvoerlegging in Nederland.

Dat het hof in deze zaak heeft onderzocht of de Marokkaanse uitspraak in Nederland voor erkenning in aanmerking komt op grond van de voorwaarden in het *Gazprombank*-arrest, geeft dan ook geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Bij gebreke van een verdrag tussen Nederland en Marokko, was voor toepassing van artikel 12 Rv niet vereist dat de Marokkaanse uitspraak in Nederland voor tenuitvoerlegging vatbaar is.

Een andere cassatieklacht slaagt wel. Met die klacht werd naar voren gebracht dat het hof niet is ingegaan op het betoog van de vrouw dat de zaak voor wat betreft kinderalimentatie in Nederland eerder aanhangig is gemaakt dan in Nederland. Het hof heeft inderdaad niet kenbaar op dat betoog gerespondeerd, zo stelt de Hoge Raad vast. Na cassatie en verwijzing zal dus opnieuw moeten worden beoordeeld of de Marokkaanse procedure wat betreft de kinderalimentatie eerder aanhangig was dan de Nederlandse procedure. Hierbij geldt dat het tijdstip van het aanhangig maken van de buitenlandse procedure moet worden bepaald naar het recht van de desbetreffende staat, dus in dit geval naar Marokkaans recht. De rechter moet dat recht ambtshalve toepassen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 29-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1266

Zaaknummer: 22/01667

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: J.H.M. van Swaaij en H.M.M. Steenberghe

Wetsartikelen: 12 Rv

RECHTSPRAAK

Wvggz: onderzoeksplicht rechter met betrekking tot horen betrokkene.

De onderzoeksplicht en motiveringsplicht van de rechter ten aanzien van de vraag of betrokkene zich wil doen horen.

De rechtbank heeft geoordeeld dat betrokkene niet bereid is zich te doen horen, en dat ook niet de verwachting is dat betrokkene zich tijdens een volgende mondelinge behandeling wel zal laten horen.

Op grond van artikel 6:1 lid 1 Wvggz hoort de rechter de betrokkene na ontvangst van het verzoekschrift voor een zorgmachtiging, tenzij de rechter vaststelt dat de betrokkene niet in staat is of niet bereid is zich te doen horen. Dit gaat verder dan wat reeds voortvloeit uit het fundamentele beginsel dat iedere partij de gelegenheid moet krijgen om haar standpunt naar voren te brengen voordat de rechter een beslissing neemt. Er dient immers ook zo veel mogelijk gewaarborgd te zijn dat aan iemand niet verplichte zorg kan worden opgelegd zonder dat diegene desgewenst zelf door de rechter wordt gehoord.

Tegen deze achtergrond moet de onderzoeksplicht van de rechter naar de bereidheid van de betrokkene om zich te doen horen en naar de motivering dat die bereidheid niet aanwezig was worden beoordeeld.

In dit geval heeft de rechtbank de vaststelling dat betrokkene niet bereid was zich te doen horen gebaseerd op de omstandigheid dat betrokkene de deur niet opendoet voor familie en hulpverleners, en ook niet voor de onafhankelijke psychiater die hem in het kader van de procedure heeft geprobeerd te onderzoeken. De rechtbank heeft echter niet vastgesteld dat betrokkene op deze momenten thuis was. De advocaat van betrokkene heeft ter zitting verklaard dat hij het belangrijk vindt dat betrokkene wordt gehoord en heeft om aanhouding verzocht. In het licht hiervan heeft de rechtbank zonder nader onderzoek niet met voldoende zekerheid kunnen vaststellen dat betrokkene niet gehoord wilde worden. De cassatieklacht slaagt daarmee.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1220

Zaaknummer: 23/01586

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron en K. Teuben

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 6:1 lid 1 Wvggz

RECHTSPRAAK

Voorgeschreven verzoekschriftprocedure ex artikel 35 UAVG en de mogelijkheden van een kort geding.

Cassatie in het belang der wet. Dat in artikel 35 UAVG de verzoekschriftprocedure is voorgeschreven, staat er niet aan in de weg dat de betrokkene in een kort geding een voorlopige voorziening vordert.

In artikel 35 UAVG is de verzoekschriftprocedure bij de burgerlijke rechter aangewezen voor de gevallen waarin de betrokkene of een andere belanghebbende de rechtbank vraagt de verwerkingsverantwoordelijke (die geen bestuursorgaan is) te bevelen een verzoek als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 AVG alsnog toe of af te wijzen. Artikel 35 UAVG is daarbij in zoverre exclusief dat een betrokkene niet de keuze heeft om in plaats van via een verzoekschriftprocedure via een bodemprocedure ingeleid met een dagvaarding op te komen tegen een beslissing van de verwerkingsverantwoordelijke op een verzoek op grond van de artikelen 15 tot en met 22 AVG. Dit laat evenwel onverlet dat de betrokkene die daarbij een spoedeisend belang heeft, in kort geding een voorlopige voorziening kan vorderen vóór of tijdens een verzoekschriftprocedure op de voet van artikel 35 UAVG.

In een geval waarin de verwerkingsverantwoordelijke het verzoek van de betrokkene binnen de in artikel 12 lid 3 AVG genoemde termijnen heeft afgewezen en de betrokkene daartegen niet binnen de termijn van zes weken zoals vermeld in artikel 35 lid 2 UAVG een verzoekschrift als bedoeld in artikel 35 lid 1 UAVG heeft ingediend, kan de betrokkene ervoor kiezen opnieuw een verzoek aan de verwerkingsverantwoordelijke te doen. Wordt dit herhaalde verzoek opnieuw afgewezen door de verwerkingsverantwoordelijke, dan kan de betrokkene op de voet van artikel 35 lid 1 UAVG de rechtbank verzoeken de verwerkingsverantwoordelijke te bevelen het verzoek alsnog toe te wijzen. Het staat de betrokkene in dat geval ook vrij om in kort geding een voorlopige voorziening te vorderen, zowel vooruitlopend op een herhaald verzoek aan de verwerkingsverantwoordelijke als nadat een dergelijk verzoek is gedaan. Voor de onderbouwing van de spoedeisendheid van de gevraagde voorziening door de betrokkene gelden in dat geval geen hogere eisen dan in het

algemeen in een kort geding gelden.

De verwerkingsverantwoordelijke kan weigeren gevolg te geven aan een verzoek van de betrokkene op grond van de artikelen 15 tot en met 22 AVG, als dat verzoek kennelijk ongegrond of buitensporig is. Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van een verzoek van de betrokkene aan te tonen. Indien naar het oordeel van de voorzieningenrechter voorshands aannemelijk is dat de verwerkingsverantwoordelijke zich tegenover een herhaald verzoek van de betrokkene met succes erop zal kunnen beroepen dat hij geen gevolg behoeft te geven aan het verzoek omdat het kennelijk ongegrond of buitensporig is, zal dit kunnen meebrengen dat de door de betrokkene gevorderde voorlopige voorziening moet worden afgewezen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1216

Zaaknummer: 22/03293

Rechters: H.M. Wattendorff, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en K. Teuben

Wetsartikelen: 35 UAVG

RECHTSPRAAK

Terugkomen van een eerder bewijsoordeel.

Terugkomen van eerder bewijsoordeel is door het hof onvoldoende gemotiveerd.

Partijen in deze zaak – SMPD en HSP/Ballerina – verschillen van mening over de vraag of onder ‘maintenance’ ook ‘security’ valt. Dat is van belang voor de vraag of onder de verplichtingen van HSP ook het zorgen voor beveiliging valt.

Bij tussenvonnis heeft het hof geoordeeld dat SMPD het voorshands gegeven rechterlijk bewijsoordeel dat onder ‘maintenance’ ook ‘security’ valt, had ontzenuwd. Bij eindvonnis oordeelt het hof echter dat HSP en Ballerina het bewijs hebben geleverd dat onder ‘maintenance’ ook ‘security’ valt.

De tegen dit oordeel gerichte cassatieklachten zijn gegrond. Het hof heeft zijn oordeel onvoldoende gemotiveerd door in zijn eindvonnis terug te komen van het bewijsoordeel waartoe het in het tussenvonnis was gekomen, zonder de – specifieke en voldoende onderbouwde – stellingen van SMPD kenbaar in zijn oordeelsvorming te betrekken.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-09-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1146

Zaaknummer: 22/02637

Rechters: M.V. Polak, C.H. Sieburgh en S.J. Schaafsma

Advocaten: J.W.H. van Wijk

Wetsartikelen: